

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
MACIEJA SZPUNARJA,
predstavljeni 3. septembra 2014¹

Zadeva C-375/13

Harald Kolassa

proti

Barclays Bank plc

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,

ki ga je vložilo Handelsgericht Wien (Avstrija))

„Območje svobode, varnosti in pravice — Sodna pristojnost v civilnih in gospodarskih zadevah — Potrošniške pogodbe — Potrošnik s stalnim prebivališčem v državi članici, ki je na sekundarnem trgu pri posredniku s sedežem v drugi državi članici kupil vrednostne papirje, ki jih je izdala banka s sedežem v tretji državi članici — Pristojnost za tožbe zoper banko, ki je izdala zadevne vrednostne papirje“

I – Uvod

1. Ali je mogoče ugotavljati pogodbeno in/ali deliktno odgovornost banke s sedežem v Združenem kraljestvu, ki je izdala certifikate na primarnem trgu v Nemčiji, pred avstrijskim sodiščem v kraju stalnega prebivališča oškodovanega vlagatelja, ki je take certifikate kupil na sekundarnem trgu? To je temeljna problematika tega predloga za sprejetje predhodne odločbe. Stranki v sporu o glavni stvari sta H. Kolassa in Barclays Bank plc (v nadaljevanju: Barclays Bank).

2. Handelsgericht Wien (gospodarsko sodišče na Dunaju, Avstrija) je Sodišču predložilo štiri vprašanja za predhodno odločanje v zvezi z razlago členov 5, točki 1(a) in 3, ter 15(1) Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah.²

3. V teh sklepnih predlogih bom večkrat navajal sodno prakso Sodišča v zvezi s Konvencijo z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah³ (v nadaljevanju: Bruseljska konvencija), saj jo Uredba št. 44/2001 nadomešča, zato razlaga Sodišča v zvezi z določbami te konvencije velja tudi za določbe zadevne uredbe, kadar je mogoče določbe navedenih aktov opredeliti kot enakovredne.⁴

1 — Jezik izvirnika: francoščina.

2 — UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42.

3 — (UL 1972, L 299, str. 32). Konvencija, kakor je bila spremenjena s Konvencijo z dne 9. oktobra 1978 o pristopu Kraljevine Danske, Irske ter Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska (UL L 304, str. 1 in – spremenjena različica – str. 77), s Konvencijo z dne 25. oktobra 1982 o pristopu Helenske republike (UL L 388, str. 1), s Konvencijo z dne 26. maja 1989 o pristopu Kraljevine Španije in Portugalske republike (UL L 285, str. 1) in s Konvencijo z dne 29. novembra 1996 o pristopu Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske (UL 1997, C 15, str. 1).

4 — Sodba TNT Express Nederland (C-533/08, EU:C:2010:243, točka 36 in navedena sodna praksa).

II – Pravni okvir

A – Pravo Unije

4. V uvodni izjavi 11 Uredbe št. 44/2001 je navedeno:

„Pravila o pristojnosti morajo biti čimbolj predvidljiva in morajo temeljiti na načelu, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca, pri čemer mora taka pristojnost vedno obstajati, razen v nekaterih točno opredeljenih primerih, v katerih je zaradi predmeta pravde ali avtonomije strank upravičena druga navezna okoliščina. Da bi postala skupna pravila preglednejša in da ne pride do kolizije pristojnosti je treba stalno prebivališče pravne osebe opredeliti kot avtonomen koncept.“

5. Poglavje II te uredbe (členi od 2 do 31) obravnava pravila o pristojnosti. Oddelek 1 zadevnega poglavja (členi od 2 do 4) je naslovljen „Splošne določbe“. Člen 2(1) navedene uredbe določa, da so „[o]b upoštevanju določb te uredbe [...] osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice“.

6. Oddelek 2 poglavja II (členi od 5 do 7) navedene uredbe je naslovljen „Posebna pristojnost“. Člen 5 te uredbe določa:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1. (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;
- (b) za namene te določbe in razen, če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:
 - v primeru prodaje blaga kraj v državi članici, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno,
 - v primeru opravljanja storitev kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;
- (c) če se ne uporabi pododstavek (b), potem se uporabi pododstavek (a);

[...]

3. v zadevah v zvezi z delikti ali kvazidelikti pred sodišči kraja, kjer je prišlo ali kjer grozi škodni dogodek;

[...]“

7. Člen 15(1) Uredbe št. 44/2001, ki je v oddelku 4 poglavja II (členi od 15 do 17) te uredbe določa:

„V zadevah v zvezi s pogodbami, ki jih sklene oseba – potrošnik – za namen, za katerega se šteje, da je izven njegove poklicne ali pridobitne dejavnosti, se pristojnost določi v skladu s tem oddelkom brez poseganja v člen 4 in v peto točko člena 5:

- (a) če gre za pogodbo o prodaji blaga na obroke; ali
- (b) če gre za pogodbo o posojilu z obročnim odplačevanjem ali za kakršno koli drugo obliko posojila za financiranje prodaje blaga; ali

(c) v vseh drugih primerih, če je bila pogodba sklenjena z osebo, ki opravlja gospodarsko ali poklicno dejavnost v državi članici, v kateri ima potrošnik stalno prebivališče, ali če na kakršen koli način usmerja to svojo dejavnost v to državo članico ali v več držav, vključno s to državo članico, pogodba pa spada v okvir te dejavnosti.“

8. Člen 16(1) iste uredbe določa, da „[p]otrošnik lahko sproži postopek zoper drugo pogodbeno stranko bodisi pred sodišči v državi članici, v kateri ima ta stranka stalno prebivališče, ali pred sodišči kraja, kjer ima potrošnik stalno prebivališče“.

9. Člen 24 navedene uredbe, ki spada v oddelek 7 poglavja II te uredbe, določa:

„Poleg pristojnosti, ki izhaja iz drugih določb te uredbe, je pristojno tudi sodišče države članice, pred katerim se toženec spusti v postopek. To pravilo pa ne velja, če se je spustil v postopek, da bi ugovarjal pristojnosti ali če je v skladu s členom 22 izključno pristojno drugo sodišče.“

10. Oddelek 8 poglavja II Uredbe št. 44/2001, naslovljen „Preizkus pristojnosti in dopustnosti“, sestavljata člena 25 in 26, ki določata:

„Člen 25

Če je sodišču države članice predložen zahtevek, katerega glavni predmet je zadeva, za katero so po členu 22 izključno pristojna sodišča druge države članice, se to sodišče po uradni dolžnosti izreče za nepristojno.

Člen 26

1. Če je toženec s stalnim prebivališčem v eni od držav članic tožen v drugi državi članici in se ne spusti v postopek, se sodišče po uradni dolžnosti izreče za nepristojno, razen če pristojnost izhaja iz določb te uredbe.

2. Sodišče prekine postopek za toliko časa, dokler se ne ugotovi, da je bilo tožencu omogočeno prejeti pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno, da je lahko pripravil obrambo, ali da so bili storjeni vsi potrebni koraki v tej smeri.

[...]“

B – Avstrijsko pravo

11. Člen 11 zakona o kapitalskih trgih (Kapitalmarktgesetz) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje iz postopka v glavni stvari, določa med drugim pogoje za odgovornost izdajatelja prospekta za škodo, ki nastane vlagatelju zaradi zaupanja v informacije v zadevnem prospektu.

12. Člen 26 zakona o investicijskih skladih (Investmentfondsgesetz) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje iz postopka v glavni stvari, med drugim določa, da je treba kupcu deleža v tujem splošnem skladu pred sklenitvijo pogodbe brezplačno izročiti določbe o skladu in/ali statut investicijske družbe, prospekt tuje investicijske družbe in kopijo predloga za sklenitev pogodbe, prospekt pa mora vsebovati vse informacije, ki so v trenutku vložitve zahtevka bistvene pri presoji deležev v tujih splošnih skladih.

III – Dejansko stanje v sporu o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

13. Barclays Bank, banka s sedežem v Londonu (Združeno kraljestvo), ki ima tudi podružnico v Frankfurtu na Majni (Nemčija), je izdala certifikate in jih prodala institucionalnim vlagateljem, med drugim DAB Bank AG s sedežem v Münchnu (Nemčija). Izvedena ni bila nobena prodaja posameznikom.

14. Certifikati so bili izdani na podlagi osnovnega prospekta z dne 22. septembra 2005 in splošnih pogojev z dne 20. decembra 2005 (s prilogami). Na zahtevo Barclays Bank je sledila notifikacija zadevnega osnovnega prospekta v Avstriji. Certifikati so bili izdani leta 2006. Izplačilo zapade leta 2016.

15. Za obdelavo tega nakupa je bila kot klirinška družba zadolžena družba s sedežem v Frankfurtu na Majni. Pri tej družbi je tudi deponirana zbirna listina.

16. DAB Bank AG je certifikate prenesla na svojo hčerinsko družbo v Avstriji, direktanlage.at AG, ki jih je prodala posameznikom, tudi H. Kolassi, ki ima stalno prebivališče v Avstriji in je v te certifikate vložil določen znesek.

17. Naročila so bila vsakič izdana in izvedena v imenu zadevnih družb. Družba direktanlage.at AG je v skladu s svojimi splošnimi pogoji naročilo H. Kolasse izvedla z „deponiranjem“, kar pomeni, da je kot hedge sklad certifikate deponirala v Münchnu v svojem imenu in za račun svoje stranke. H. Kolassa je lahko zahteval le dobavo certifikatov v višini deleža v hedge skladu, medtem ko samih certifikatov ni bilo mogoče prenesti na njegovo ime.

18. Podlaga certifikata je namreč podjetniško posojilo v obliki imetniške obveznice. Znesek vračila in s tem vrednost certifikata se določata na podlagi indeksa, ki je sestavljen iz portfelja več ciljnih skladov, tako da je vrednost certifikata neposredno povezana s tem portfeljem. Ta portfelj naj bi oblikovala in upravljala družba z omejeno odgovornostjo s sedežem v Nemčiji.

19. Upravitelj te družbe je svoj vpliv v njej izkoristil za dovajanje svežega kapitala v svoj obširni goljufivi piramidni sistem. V Nemčiji je bil leta 2011 obsojen na kazen 10 let in osem mesecev zapora zaradi goljufije, ponarejanja listin in davčne utaje.

20. Trenutno je vrednost certifikatov ocenjena na 0 EUR.

21. H. Kolassa je nato pri Handelsgericht Wien zoper Barclays Bank vložil tožbo, s katero uveljavlja pravice pogodbene narave (pravice, ki izhajajo iz posojilne pogodbe, nakupa posojila ter kršitve predpogodbenih obveznosti varstva in posredovanja informacij) in deliktne narave (pravice, ki izhajajo iz nepravilnosti v zvezi s prospektom in nadzorom, pri čemer sta bila kršena zlasti zakon o kapitalskih trgih in zakon o investicijskih skladih). H. Kolassa trdi, da je sodišče, ki mu je bila zadeva predložena, pristojno, primarno, na podlagi člena 15(1)(c) Uredbe št. 44/2001 ali, podredno, na podlagi člena 5, točki 1(a) in 3, zadevne uredbe.

22. Barclays Bank izpodbija očitke H. Kolasse in pristojnost sodišča, ki mu je bila zadeva predložena.

23. Handelsgericht Wien je ob upoštevanju trditev strank in številnih vzporednih postopkov menilo, da je treba in da je smiselno prekiniti odločanje ter Sodišču predložiti ta vprašanja za predhodno odločanje:

„1. (a) Ali je treba formulacijo v členu 15(1) [U]redbe [št. 44/2001] „v zadevah v zvezi s pogodbami, ki jih sklene oseba – potrošnik – za namen, za katerega se šteje, da je izven njegove poklicne ali pridobitne dejavnosti“ razlagati tako, da

- (i) se tožeča stranka, ki na sekundarnem trgu pridobi imetniško obveznico in ki sedaj zoper izdajateljico uveljavlja zahtevke iz naslova odgovornosti, ki izhaja iz prospekta, zaradi kršitve obveznosti posredovanja informacij in obveznosti nadzora ter posojilnih pogojev, lahko sklicuje na to podlago pristojnosti, če je tožeča stranka derivativno, z nakupom vrednostnega papirja od tretje osebe, vstopila v pogodbeno razmerje med izdajateljico in prvotnim vpisnikom posojila?
 - (ii) se lahko (če je odgovor na prvo vprašanje pod (a)(i) pritrdilen) tožeča stranka sklicuje na pristojnost iz člena 15 [...] [U]redbe [št. 44/2001], tudi če je tretja oseba, od katere je potrošnik kupil imetniško obveznico, to prej pridobila za namen, za katerega se šteje, da je v okviru njene poklicne ali pridobitne dejavnosti, če torej tožeča stranka posojilno razmerje prevzame od osebe, ki ni potrošnik?
 - (iii) da se lahko (če je odgovor na prvo vprašanje pod (a)(i) in (ii) pritrdilen) tožeča stranka kot potrošnik sklicuje na pristojnost za potrošniške pogodbe na podlagi člena 15 [...] [U]redbe [št. 44/2001], tudi če sama ni imetnica imetniške obveznice, temveč tretja oseba, ki sama ni potrošnik, ki je vrednostne papirje kupila za tožečo stranko in ki jih na podlagi sporazuma fiduciarno drži v svojem imenu za tožečo stranko, in tožeči stranki priznava zgolj obligacijskopравни zahtevek za izročitev?
 - (b) (Če je odgovor na prvo vprašanje pod (a)(i) pritrdilen), ali je člen 15(1) [U]redbe [št. 44/2001] podlaga za pristojnost sodišča, ki odloča zaradi pogodbene podlage iz naslova nakupa posojila, tudi v zadevah v zvezi z delikti [...]?
2. (a) Ali je treba formulacijo iz člena 5, točka 1(a), [U]redbe [št. 44/2001] ‚v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji‘ razlagati tako, da
- (i) se tožeča stranka, ki na sekundarnem trgu pridobi imetniško obveznico in ki sedaj zoper izdajateljico uveljavlja zahtevke iz naslova odgovornosti, ki izhaja iz prospekta, zaradi kršitve obveznosti posredovanja informacij in obveznosti nadzora ter posojilnih pogojev, lahko sklicuje na to podlago pristojnosti, če je tožeča stranka derivativno, z nakupom vrednostnega papirja od tretje osebe, vstopila v pogodbeno razmerje med izdajateljico in prvotnim vpisnikom posojila, in
 - (ii) se lahko (če je odgovor na drugo vprašanje pod (a)(i) pritrdilen) tožeča stranka sklicuje na pristojnost iz člena 5, točka 1(a), [...] [U]redbe [št. 44/2001] tudi v primeru, če sama ni imetnica imetniške obveznice, temveč tretja oseba, ki je za tožečo stranko kupila vrednostne papirje, ki jih na podlagi sporazuma fiduciarno drži v svojem imenu za tožečo stranko, in tožeči stranki priznava zgolj obligacijskopравни zahtevek za izročitev?
- (b) (Če je odgovor na drugo vprašanje pod (a)(i) pritrdilen), ali je člen 5, točka 1(a), [U]redbe [št. 44/2001] podlaga za pristojnost sodišča, ki odloča zaradi pogodbene podlage iz naslova nakupa posojila, tudi v zadevah v zvezi z delikti iz istega posojila?
3. (a) Ali je treba zahtevke iz naslova odgovornosti, ki izhaja iz prospekta na podlagi predpisov, ki urejajo kapitalske trge in zahtevke zaradi kršitve obveznosti varstva in seznanitve v zvezi z izdajo imetniških obveznic, šteti za zahtevke v zadevah v zvezi z delikti ali kvazidelikti v smislu člena 5, točka 3, [U]redbe [št. 44/2001]?
- (Če je odgovor na tretje vprašanje pod (a), prvi odstavek, pritrdilen), ali to velja tudi v primeru, da oseba, ki sama ni imetnica obveznice, temveč ima v razmerju do imetnika, ki zanjo fiduciarno drži vrednostne papirje, zgolj obligacijskopравни zahtevek za povračilo, te zahtevke uveljavlja zoper izdajateljico?

- (b) Ali je treba izraz ‚kraj, kjer je prišlo ali kjer grozi škodni dogodek‘ v členu 5, točka 3, [U]redbe [št. 44/2001] razlagati tako, da se v primeru nakupa vrednostnega papirja zaradi namernih napačnih informacij,
 - (i) za kraj škodnega dogodka šteje kraj, kjer ima oškodovanec svoje prebivališče kot center njegovega premoženja?
 - (ii) (če je odgovor na tretje vprašanje pod (b)(i) pritrdilen), ali to velja tudi v primeru, ko je mogoče nakup in nakazilo na račun preklicati do sklenitve posla, do česar je prišlo nekaj časa po odtegljaju z računa oškodovanca v drugi državi članici?
- 4. Ali mora sodišče v okviru preizkusa pristojnosti na podlagi členov 25 in 26 [U]redbe [št. 44/2001] glede spornih dejstev, ki so pomembna tako glede vprašanja pristojnosti kot tudi za obstoj uveljavljanega zahtevka (‚dvojno relevantna dejstva‘), izvesti obsežen dokazni postopek, ali pa mora pri odločanju o vprašanju glede pristojnosti izhajati iz pravilnosti trditev tožeče stranke?“

IV – Analiza

24. Predložitveno sodišče navaja, da ni moglo ugotoviti obstoja „neposrednega“ pogodbenega razmerja med strankama. Potrebuje razlago Sodišča, da bo lahko opredelilo, v katero samostojno kategorijo Uredbe št. 44/2001 (pogodbena razmerja ali zadeve v zvezi z delikti) je treba uvrstiti pravice, na katere se sklicuje H. Kolassa.

A – Prvo vprašanje

25. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem Sodišče v bistvu sprašuje, ali so v zadevi, kot je tista v glavni stvari, izpolnjeni pogoji iz člena 15(1) Uredbe št. 44/2001, kar bi pomenilo, da bi lahko H. Kolassa na podlagi člena 16(1) Uredbe št. 44/2001 zoper Barclays Bank vložil tožbo v Avstriji.

26. Za opredelitev pristojnosti na podlagi člena 15(1) te uredbe morajo biti izpolnjeni trije pogoji. Prvič, zadevna oseba mora biti potrošnik, kar pomeni, da se ne ukvarja z gospodarsko ali poklicno dejavnostjo,⁵ drugič, pravica do tožbe se mora navezovati na potrošniško pogodbo, ki jo skleneta potrošnik in oseba, ki opravlja gospodarske ali poklicne dejavnosti, in še nazadnje, tretjič, taka pogodba mora spadati v eno od kategorij iz odstavka 1, točke od (a) do (c), zadevnega člena 15.

27. Predložitveno sodišče ni navedlo, katera od treh možnosti iz člena 15(1) Uredbe št. 44/2001 bi se lahko uporabljala (iz točke (a), (b) ali (c)). Po mojem mnenju gre lahko le za možnost iz točke (c), na podlagi katere mora oseba, ki opravlja gospodarske ali poklicne dejavnosti, te dejavnosti opravljati v državi članici, v kateri ima potrošnik stalno prebivališče, ali jih na kakršen koli način usmerjati v to državo članico ali v več držav, vključno s to državo članico, pogodba pa mora spadati v okvir teh dejavnosti. Uporabo pravil o pristojnosti na podlagi člena 15(1)(a) (pogodba o prodaji blaga na obroke) in (b) (pogodba o posojilu z obročnim odplačevanjem ali kakršna koli druga oblika posojila za financiranje prodaje blaga) Uredbe št. 44/2001 je treba izključiti preprosto zato, ker certifikati niso blago v smislu člena 15(1)(a) ali (b).

28. Očitno je, da sta v obravnavanem primeru prvi in tretji pogoj izpolnjen. H. Kolassa je deloval kot potrošnik, saj zadevni posel ne spada med njegove gospodarske ali poklicne dejavnosti. Poleg tega je bil prospekt v zvezi z obravnavanim certifikatom objavljen v Avstriji, kar pomeni, da je Barclays Bank svojo dejavnost usmerila v to državo članico v smislu člena 15(1)(c) Uredbe št. 44/2001.

5 — Glej med drugim sodbo Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, točka 32 in navedena sodna praksa).

29. Vendar, ali gre res za „pogodbo, ki jo sklene potrošnik“? To je ključni element prvega vprašanja.
30. Po navedbah nizozemske vlade je mogoče na podlagi dejanskega stanja, kot ga je opisalo predložitveno sodišče, sklepati, da sta se H. Kolassa in Barclays Bank dejansko pogodbeno zavezala drug do drugega. Natančneje, nizozemska vlada je svojo utemeljitev strukturirala tako, da naj bi se Barclays Bank zavezala, da bo ob upoštevanju pravil za izračun, opisanih v prospektu, H. Kolassi povrnila obvezno posojilo. Ta naj bi se zavezal, da bo plačal ceno obveznice. Skrbnik naj H. Kolassi sicer res ne bi izdal certifikata, saj naj bi ta pridobil le pravico do izdaje imetniškega vrednostnega papirja, vendar naj ne bi ta certifikat zato nič manj predstavljal pravice do tega, da Barclays Bank potrošniku izplača določeni znesek. Barclays Bank naj bi imela torej dolg do kogar koli, ki je kupil obveznico, tudi če certifikat v skladu s splošnimi pogoji skrbnika ostane deponiran pri njem. To naj bi pomenilo, da bi bilo treba H. Kolasso vsekakor obravnavati kot imetnika obveznice v ekonomskem smislu izraza.
31. H. Kolassa k temu še dodaja, da je treba člen 15 Uredbe št. 44/2001 razlagati široko, saj je njegov namen zavarovati potrošnika.
32. Ta utemeljitev me ne prepriča.
33. Na podlagi ustaljene sodne prakse je treba pojme iz Uredbe št. 44/2001, predvsem tiste iz člena 15(1), razlagati samostojno, pri tem pa se je treba opreti predvsem na sistem in cilje navedene uredbe, da se zagotovi njena enotna uporaba v vseh državah članicah.⁶ Tako je pojem „pogodba, ki jo sklene potrošnik“, neodvisen od opredelitev v nacionalnem pravu.
34. Iz sodne prakse izhaja, da se na podlagi samega besedila tako uvodnega dela člena 15(1) Uredbe št. 44/2001 kot točke (c) tega člena zahteva, da je potrošnik „sklenil pogodbo“ z osebo, ki opravlja gospodarsko ali poklicno dejavnost.⁷ Ta ugotovitev je med drugim podprta tudi z naslovom oddelka 4 poglavja II te uredbe, v katero spada zadevni člen 15, ki se nanaša na „pristojnost za potrošniške pogodbe“ (v francoščini „compétence en matière de contrats conclus par les consommateurs“, tj. dobesedno „pristojnost za pogodbe, ki jih sklenejo⁸ potrošniki“).⁹
35. Menim, da ni bilo *sklenitve* pogodbe v smislu člena 15(1) Uredbe št. 44/2001 in da se zato ta člen v primeru, kot je tisti iz obravnavane zadeve, ne uporablja.
36. Res je, da je H. Kolassa kot avstrijski potrošnik nameraval sodelovati v naložbenem postopku, ki ga je izvajala Barclays Bank kot angleška družba izdajateljica in v zvezi s katerim je v Avstriji potekalo oglaševanje v posebnem prospektu. Po njegovih trditvah banka, s katero je sklenil pogodbo, to je direktanlage.at AG, ni nosila nobenega ekonomskega tveganja.
37. Vendar s tako ugotovitvijo kljub temu ni mogoče utemeljiti sklepa, da je med H. Kolasso in Barclays Bank obstajala pogodba.

6 — Glej v tem smislu sodbe Engler (C-27/02, EU:C:2005:33, točka 33); Pammer in Hotel Alpenhof (C-585/08 in C-144/09, EU:C:2010:740, točka 55); Mühlleitner (C-190/11, EU:C:2012:542, točka 28) in Česká spořitelna (EU:C:2013:165, točka 25).

7 — Sodba Ilsinger (C-180/06, EU:C:2009:303, točka 53).

8 — Moj poudarek.

9 — Sodba Ilsinger (EU:C:2009:303, točka 53).

38. Edina pogodba, ki jo je sklenil H. Kolassa, je bila pogodba, sklenjena z družbo direktanlage.at AG. Zavedam se, da ima na podlagi upoštevne nacionalnega prava Barclays Bank nekatere obveznosti do H. Kolasse.¹⁰ Vendar pa te obveznosti ne izhajajo iz pogodbe, ki sta jo sklenila H. Kolassa in direktanlage.at AG.

39. Ne vidim niti nobenega razloga za širšo ali „ekonomsko“ razlago člena 15 Uredbe št. 44/2001, ki bi bila v nasprotju z besedilom te določbe, zaradi zavarovanja potrošnika kot šibkejši strani.

40. Člen 15(1) Uredbe št. 44/2001 pomeni odstopanje od splošnega pravila o pristojnosti iz člena 2(1) te uredbe, v skladu s katerim so pristojna sodišča države članice, v kateri ima tožena stranka stalno prebivališče, in od pravila o posebni pristojnosti za pogodbe iz člena 5(1) iste uredbe, v skladu s katerim je pristojno sodišče kraja izpolnitve zadevne obveznosti.¹¹

41. V zvezi s tem je sicer res, da je namen člena 15(1)(c) Uredbe št. 44/2001 varstvo potrošnikov, vendar to še ne pomeni, da je to varstvo absolutno.¹² Besedilo te določbe je jasno ter uravnoveša interese potrošnika in interese osebe, ki opravlja gospodarske ali poklicne dejavnosti. Ker je ta določba izjema od splošnega pravila, jo je treba razlagati ozko.¹³

42. Glavni namen Uredbe št. 44/2001 je zagotoviti pravno varnost pri določanju sodne pristojnosti na notranjem trgu. Tako morajo biti v skladu z uvodno izjavo 11 navedene uredbe pravila o pristojnosti čim bolj predvidljiva.

43. Če bi v okoliščinah, kot so tiste iz obravnavane zadeve, dopustili pristojnost potrošnikovega sodišča, bi bilo to v nasprotju s tako predvidljivostjo.

44. Sodišču predlagam, naj ne žrtvuje jasnosti besedila člena 15 Uredbe št. 44/2001 in razloga za obstoj tega člena v splošni logiki zadevne uredbe zaradi „ekonomskega“ pristopa, s katerim naj bi zavarovali potrošnika. To bi moral storiti zakonodajalec Unije, če bi menil, da je to potrebno.¹⁴

45. Zato Sodišču predlagam, naj na prvo vprašanje odgovori, da je treba člen 15(1) Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da zahteva sklenitev pogodbe med strankami v sporu. Če potrošnik certifikata, katerega podlaga je podjetniško posojilo v obliki imetniške obveznice, ne kupi pri izdajatelju zadevnega certifikata, temveč pri tretji osebi, ki ga je kupila pri izdajatelju, potrošnik in izdajatelj certifikata nista sklenila pogodbe.

B – Drugo vprašanje

46. Predložitevno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu postavlja enaka vprašanja, kot so bila preučena doslej, vendar se tokrat sklicuje na pravilo iz člena 5(1)(a) Uredbe št. 44/2001, po katerem je mogoče „v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji“ osebo pozvati pred sodišče v kraju izpolnitve zadevne obveznosti.

10 — Predstavnik Barclays Bank je na obravnavi potrdil, da se za zadevni certifikat uporablja nemško civilno pravo. Šlo naj bi za imetniški vrednostni papir na podlagi pravil iz člena 793 in naslednjih nemškega civilnopravnega zakonika. Iz tega naj bi za H. Kolasso izhajale nekatere pravice, na primer pravica do izplačila ob dospelosti. Te pravice naj bi bile določene z zakonom in naj ne bi izhajale iz pogodbenega razmerja.

11 — Sodbi Pammer in Hotel Alpenhof (EU:C:2010:740, točka 53) in Mühleitner (EU:C:2012:542, točka 26).

12 — Sodbi Pammer in Hotel Alpenhof (EU:C:2010:740, točka 70) in Mühleitner (EU:C:2012:542, točka 33).

13 — Glej sodbo Mühleitner (EU:C:2012:542, točka 27).

14 — V zvezi s poskusi krepitev varstva vlagatelja (potrošnika) glej von Hein, J. Verstärkung des Kapitalanlegerschutzes: Das Europäische Zivilprozessrecht auf dem Prüfstand, *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht* (2011), str. od 369 do 373, zlasti str. 372.

47. Očitno je, da se je predložitveno sodišče v vprašanju oprlo na predpostavko, da je oškodovana oseba *derivativno* vstopila v pogodbeno razmerje med izdajateljem in prvotnim vpisnikom posojila. Če bi predložitveno sodišče ugotovilo, da je H. Kolassa *derivativno* vstopil v pogodbeno razmerje, ki ga je sklenil vpisnik, ker je *kupil vse pravice in obveznosti* družbe direktanlage.at AG in je zato postal pogodbeni stranka v pogodbi, sklenjeni z Barclays Bank, bi šlo po mojem mnenju za „zadevo v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 5(1)(a) Uredbe št. 44/2001. Iz nadaljnjih pojasnil je mogoče sklepati, da to ni res, saj tudi samo predložitveno sodišče v svojih ugotovitvah, na katerih temelji predlog za sprejetje predhodne odločbe, ugotavlja, da H. Kolassa na podlagi splošnih pravil avstrijskega civilnega prava nima pogodbenega razmerja z Barclays Bank.

48. Sodišče in doktrina¹⁵ različno razlagata pojma pogodbe v okviru členov 15 oziroma 5(1) Uredbe št. 44/2001.

49. Kar zadeva člen 5(1), Sodišče pojem „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ razlaga samostojno in široko.¹⁶ Pri tem zlasti meni, da ta člen ne zahteva *sklenitve* pogodbe.¹⁷ Vendar je treba za uporabo zadevne določbe kljub temu ugotoviti obstoj pogodbene obveznosti, saj se sodna pristojnost v skladu s to določbo opredeli glede na kraj izpolnitve zadevne pogodbene obveznosti.

50. Iz ustaljene sodne prakse, ki se je uveljavila od sodbe Handte,¹⁸ namreč izhaja, da izraza „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 5(1) Uredbe št. 44/2001¹⁹ ni mogoče razumeti tako, da zajema tudi položaj, v katerem stranki druga do druge nimata nobene svobodno sprejete obveznosti. V tej zadevi se je obravnavala veriga mednarodnih blagovnih pogodb, v katerih so se pogodbene obveznosti pogodbenih strani od pogodbe do pogodbe razlikovale, zato pogodbene pravice, ki jih je lahko končni kupec uveljavljal v odnosu do svojega neposrednega prodajalca, niso bile nujno enake pravicam, ki jih je proizvajalec sprejel v odnosu do prvega kupca.²⁰

51. V obravnavanem primeru je transakcije med različnimi stranmi težje uvrstiti v kategorije. Vendar pa podobno kot v zadevi Handte (EU:C:1992:268) tudi tukaj obstaja veriga pogodb, zato ni mogoče trditi, da imata H. Kolassa in Barclays Bank „drug do drugega svobodno sprejeto obveznost“.

52. Iz te sodne prakse izhaja, da med H. Kolasso in Barclays Bank ni pogodbene vezi v smislu člena 5(1)(a) Uredbe št. 44/2001.

53. Naj ponovim, da ima – kot je poudarilo predložitveno sodišče – Barclays Bank na podlagi upoštevne nacionalnega prava nekatere obveznosti do H. Kolasse. Vendar te obveznosti niso pogodbene v smislu zgoraj navedene določbe.

54. Zato Sodišču predlagam, naj na drugo vprašanje odgovori, da je treba člen 5(1)(a) Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da zahteva pogodbeno razmerje v smislu svobodno sprejete obveznosti, ki jo ena stranka prevzame do druge. Tako razmerje ne obstaja, če posameznik certifikata, katerega podlaga je podjetniško posojilo v obliki imetniške obveznice, ne kupi pri izdajatelju zadevnega certifikata, temveč pri tretji osebi, ki ga je kupila pri izdajatelju.

15 — Glej na primer Kropholler, J., in von Hein, J., *Europäisches Zivilprozessrecht*, 9. izdaja, Verlag Recht und Wirtschaft, Frankfurt na Majni, 2011, člen 5, EuGVO, točka 6; Geimer, R., *Europäisches Zivilverfahrensrecht*, 3. izdaja, Verlag C.H. Beck, München, 2010, člen 5, EuGVVO, točka 24, in Bach, I., Was ist wo Vertrag und was wo nicht?, *Internationales Handelsrecht* (2010), str. od 17 do 25, zlasti str. 23.

16 — Sodba Engler (EU:C:2005:33, točki 33 in 48). Sodišče se v tej sodbi sklicuje na sklepne predloge generalnega pravobranilca F.G. Jacobsa, ki je menil, da tak pristop izraža implicitni namen, vsebovan v besedilih različnih jezikovnih različic te določbe, ki so precej širša od tistega iz člena 15 Uredbe št. 44/2001. Glej sklepne predloge generalnega pravobranilca F.G. Jacobsa v zadevi Engler (C-27/02, EU:C:2004:414, točka 38).

17 — Sodbi Tacconi (C-334/00, EU:C:2002:499, točka 22) in Česká spořitelna (EU:C:2013:165, točka 46).

18 — C-26/91, EU:C:1992:268, točka 15. Glej tudi sodbo OTP Bank (C-519/12, EU:C:2013:674, točka 23 in navedena sodna praksa).

19 — Naj dodam, da je Sodišče v sodbi Handte (EU:C:1992:268) razlagalo člen 5(1) Bruseljske konvencije.

20 — Sodba Handte (EU:C:1992:268, točka 17).

C – Tretje vprašanje

55. Tretje vprašanje zadeva pravilo posebne pristojnosti iz člena 5(3) Uredbe št. 44/2001. Predložitveno sodišče želi ugotoviti, ali je mogoče tožbo na podlagi domnevno nepopolnega ali nejasnega informativnega prospekta o postopku in domnevno pomanjkljiv nadzor nad upravljanjem skladov, na podlagi katerih so bili certifikati indeksirani, opredeliti kot tožbo v zadevi v zvezi z delikti ali kvazidelikti v smislu člena 5(3) navedene uredbe.

56. Iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da glavni smisel pravila posebne pristojnosti iz člena 5(3) Uredbe št. 44/2001 temelji na obstoju posebno tesne zveze med sporom in sodiščem kraja, v katerem je prišlo do škodnega dogodka, s čimer se utemelji podelitev pristojnosti temu sodišču zaradi učinkovitega izvajanja sodne oblasti in učinkovitega procesnega vodstva.²¹ Sodišče kraja, v katerem je prišlo do škodnega dogodka, je namreč običajno najprimernejše za odločanje, predvsem zaradi bližine spora in lažjega dokaznega postopka.²²

57. Prvič, predložitveno sodišče sprašuje, ali je treba zahtevke iz naslova odgovornosti, ki za izdajatelja izhaja iz prospekta, in zahtevke zaradi kršitve obveznosti varstva in posredovanja informacij v zvezi z izdajo imetniških obveznic šteti za zahtevke „v zadevah v zvezi z delikti ali kvazidelikti“ v smislu člena 5(3) Uredbe št. 44/2001.

58. Odgovor na to podvprašanje je nedvomno pritrdilen. Najprej, ta – samostojni – pojem zajema vse zahtevke za ugotovitev odgovornosti tožene stranke, ki niso pogodbene narave v smislu člena 5(1) Uredbe št. 44/2001.²³ Tako člen 5(3) te uredbe sam po sebi ne izključuje nekaterih področij. To potrjuje doktrina, v kateri je poudarjeno, da se ta člen načeloma uporablja za škodo, ki jo utrpijo vlagatelji,²⁴ in posebej za odgovornost, ki za izdajatelja izhaja iz prospekta.²⁵

59. V zvezi z opredelitvijo kraja, kjer je prišlo do škodnega dogodka ali kjer tak dogodek grozi, predložitveno sodišče sprašuje, ali se za kraj škodnega dogodka šteje kraj, v katerem ima oškodovanec prebivališče kot center svojega premoženja, in sicer Avstrija.

60. Na podlagi ustaljene sodne prakse lahko v primeru, kadar kraj, v katerem je bilo storjeno dejanje, na katerem lahko temelji deliktna ali kvazideliktna odgovornost, in kraj, v katerem je to dejanje povzročilo škodo, nista ista, besedna zveza „kraj, kjer je prišlo do škodnega dogodka“ vključuje dva različna kraja, in sicer kraj, kjer je nastala škoda,²⁶ in kraj dogodka, ki je vzrok²⁷ za to škodo.²⁸

61. Poleg tega je Sodišče v sodbi Kronhofer (EU:C:2004:364) odločilo, da je treba člen 5(3) Bruseljske konvencije razlagati tako, da besedna zveza „kraj, kjer je prišlo do škodnega dogodka“, ne pomeni kraja prebivališča tožeče stranke, v katerem naj bi bil „center njenega premoženja“, *samo zato*, ker naj bi tam utrpela finančno škodo zaradi izgube delov premoženja, ki je nastala in jo je utrpela v drugi državi pogodbenici.²⁹ Sodišče se je v zvezi s posebno pristojnostjo iz člena 5(3) strinjalo z generalnim pravobranilcem P. Legerjem, ki je v sklepnih predlogih v tej zadevi menil, da nič ne utemeljuje

21 — Glej sodbo Zuid-Chemie (C-189/08, EU:C:2009:475, točka 24 in navedena sodna praksa).

22 — Prav tam (točka 24 in navedena sodna praksa).

23 — Glej sodbi Kalfelis (189/87, EU:C:1988:459, točki 17 in 18) in Engler (EU:C:2005:33, točka 29).

24 — Sodba Kronhofer (C-168/02, EU:C:2004:364).

25 — Glej med drugim Bachmann, G., Die internationale Zuständigkeit für Klagen wegen fehlerhafter Kapitalmarktinformation, *Praxis des Internationalen Privat- und Verfahrensrechts*, vol. 27, 2007, str. od 77 do 86, zlasti str. 81, in Kropholler, J., in von Hein, J., navedeno zgoraj točka 74.

26 — *Erfolgsort* v nemški doktrini in *miejsce wystąpienia szkody* v poljski doktrini.

27 — *Handlungsort* v nemški doktrini in *Miejsce powstania zdarzenia powodującego szkodę* v poljski doktrini.

28 — Glej sodbe Bier (21/76, EU:C:1976:166, točka 24); Zuid-Chemie (EU:C:2009:475, točka 23) in Kainz (C-45/13, EU:C:2014:7, točka 23).

29 — Sodba Kronhofer (EU:C:2004:364, točka 21).

določitve pristojnosti sodišč druge države pogodbenice, kot je tista, na ozemlju katere sta nastala škodni dogodek in škoda, kar pomeni skupek predpostavk odškodninske odgovornosti.³⁰ Za tako določitev pristojnosti naj ne bi bilo nobene objektivne potrebe s stališča dokazovanja ali procesne ekonomije.³¹

62. Torej se postavlja vprašanje, katere so v obravnavani zadevi predpostavke morebitne odgovornosti.

63. Čeprav dejansko stanje, opisano v predložitveni odločbi, ne vsebuje dovolj konkretnih indicov, da bi lahko brez kakršnega koli dvoma določili kraj, v katerem je nastala škoda, je kljub temu očitno, da dejansko stanje iz obravnavane zadeve ni primerljivo z dejanskim stanjem iz zadeve, v kateri je bila izdana sodba Kronhofer (EU:C:2004:364). Naj spomnim, da je v tej zadevi R. Kronhofer, ki je imel stalno prebivališče v Avstriji, s posamezniki s stalnim prebivališčem v Nemčiji po telefonu sklenil pogodbo o nakupu delniških opcij in zato nakazal dolgovani znesek na skrbniški račun v Nemčiji.

64. V obravnavani zadevi pa je Barclays Bank prospekt objavila v Avstriji. To je indic škodnega dogodka, s katerim je mogoče utemeljiti sodno pristojnost na podlagi člena 5(3) Uredbe št. 44/2001.

65. Menim, da gre lahko v primeru, kadar je v eni ali več državah članicah objavljen prospekt, vsakič za škodni dogodek, s katerim je mogoče utemeljiti sodno pristojnost na podlagi člena 5(3) Uredbe št. 44/2001.

66. V tem okviru se bolj nagibam – kot predlaga Komisija v svojih stališčih – k sodbi Shevill in drugi,³² v kateri je Sodišče besedno zvezo „kraj, kjer je prišlo do škodnega dogodka“, razlagalo tako, da lahko žrtev v primeru obrekovanja v časopisnem članku vloži odškodninsko tožbo zoper urednika tudi pred sodišči vsake od držav, v katerih se je objava razširjala in kjer naj bi nastala škoda za žrtvin ugled, pri čemer se zadevne tožbe omejijo na škodo, nastalo v državi, pred sodiščem katere je bila vložena tožba. Tako stališče je bilo potrjeno tudi s sodbo eDate Advertising in drugi.³³

67. Zato Sodišču predlagam, naj na tretje vprašanje odgovori, da je treba člen 5(3) Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da zajema vse zahteve za ugotovitev odgovornosti tožene stranke, ki niso pogodbene narave v smislu člena 5(1) Uredbe št. 44/2001. Ta ugotovitev vključuje pravno odgovornost, ki izhaja iz prospekta. „Kraj, kjer je prišlo do škodnega dogodka“ v smislu člena 5(3) Uredbe št. 44/2001 je treba razlagati tako, da vključuje kraj stalnega prebivališča imetnika certifikatov, če je finančna škoda nastala zaradi objave prospekta v državi članici stalnega prebivališča imetnika.

D – Četrto vprašanje

68. Predložitveno sodišče s četrtim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali mora pri preverjanju pristojnosti izvesti obsežen dokazni postopek ali mora domnevati, da so pravilne le trditve tožeče stranke v postopku v glavni stvari.

69. Uvodoma je treba opozoriti, da se pristojnost sodišča opredeli na podlagi samostojnih pravil iz Uredbe št. 44/2001, medtem ko se vsebinsko zadeva presoja v skladu z upoštevnim nacionalnim pravom, ki se opredeli po pravilih o koliziji zakonov o pogodbeni³⁴ ali nepogodbene³⁵ odgovornosti.

30 — Glej sklepne predloge generalnega pravobranilca P. Légerja v zadevi Kronhofer (C-168/02, EU:C:2004:24, točka 46).

31 — Sodba Kronhofer (EU:C:2004:364, točka 18).

32 — C-68/93, EU:C:1995:61, točka 33.

33 — C-509/09 in C-161/10, EU:C:2011:685, točka 52.

34 — Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I) (UL L 177, str. 6).

35 — Uredba (ES) št. 864/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti (Rim II) (UL L 199, str. 40).

70. Predložitveno sodišče ni pojasnilo, zakaj se je sklicevalo na člena 25 in 26 Uredbe št. 44/2001. Po mojem mnenju ta člena nista v ničemer povezana s postavljenim vprašanjem. Iz besedila člena 25 izhaja, da se ta nanaša le na izključne pristojnosti iz člena 22 Uredbe št. 44/2001.

71. Vprašanje obsega preverjanja se postavlja za vsa pravila o pristojnosti iz Uredbe št. 44/2001.

72. Zdi se mi, da obstoječa sodna praksa že ponuja več smernic, ki omogočajo odgovor na to vprašanje in ki so že nakazane tudi v predložitveni odločbi.

73. V Uredbi št. 44/2001 ni natančno opredeljen obseg obveznosti nadzora, naloženih nacionalnemu sodišču, medtem ko preverja svojo pristojnost. Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da namen Bruseljske konvencije ni bil poenotenje procesnih pravil držav pogodbenic, temveč porazdelitev sodnih pristojnosti za rešitev sporov v civilnih in gospodarskih zadevah v odnosih med državami pogodbenicami ter poenostavitev izvrševanja sodnih odločb.³⁶ Iz ustaljene sodne prakse še izhaja, da se je treba v zvezi s procesnimi pravili sklicevati na nacionalna pravila, ki jih mora uporabiti sodišče, ki mu je bila zadeva predložena, razen če je zaradi uporabe teh pravil ogrožen polni učinek Bruseljske konvencije.³⁷

74. Tako je Sodišče menilo, da se tožeči stranki priznava pristojnost sodišča v kraju izpolnitve pogodbe na podlagi člena 5(1) Bruseljske konvencije, tudi če med strankami obstaja spor glede sklenitve pogodbe, ki je podlaga za tožbo.³⁸ Hkrati je še pojasnilo, da se to, da se lahko nacionalno sodišče, ki mu je zadeva predložena, brez težav izreče o svoji pristojnosti na podlagi pravil konvencije, ne da bi moralo ob tem vsebinsko preučiti zadevo, sklada z načelom pravne varnosti.³⁹

75. V novejši sodni praksi je Sodišče menilo, da sodišče, ki mu je bila zadeva predložena, v fazi preverjanja mednarodne pristojnosti ne presoja niti dopustnosti niti utemeljenosti negativne ugotovitvene tožbe v skladu s pravili nacionalnega prava, ampak samo opredeli navezne okoliščine z državo sodišča, ki utemeljujejo njegovo pristojnost na podlagi člena 5(3) Uredbe št. 44/2001.⁴⁰ Poleg tega je še menilo, da lahko sodišče, ki mu je bila zadeva predložena, za uporabo člena 5(3) Uredbe št. 44/2001 zgolj za ugotovitev svoje pristojnosti v skladu s to določbo šteje za dokazane trditve tožeče stranke glede pogojev za deliktno ali kvazideliktno odgovornost.⁴¹

76. Kljub navedenemu se sodišče, ki naj bi odločalo o sporu, za utemeljitev svoje pristojnosti ne more – kot se zdi, da predlaga predložitveno sodišče – opreti izključno na elemente, ki jih je predložila tožeča stranka. Da bi zagotovili polni učinek Uredbe št. 44/2001, se mora opreti na vse elemente, ki jih ima na voljo.

77. Menim, da bi bila v tem okviru členu 24 Uredbe št. 44/2001 odvzeta normativna vrednost, če tožena stranka ne bi imela možnosti predstaviti svojih trditev v zvezi s pristojnostjo sodišča, ki mu je bila zadeva predložena. Ta določba namreč izrecno določa možnost za toženo stranko, da predstavi svoje utemeljitve glede pristojnosti.

78. Kljub navedenemu pa sodišče, ki mu je bila zadeva predložena, s preučitvijo pristojnosti ne sme zavlačevati zaradi dokaznega postopka. O svoji pristojnosti mora presoditi *prima facie*.

36 — Glej v zvezi s tem sodbe Shevill in drugi (EU:C:1995:61, točka 35); Italian Leather (C-80/00, EU:C:2002:342, točka 43) in DFDS Torline (C-18/02, EU:C:2004:74, točka 23).

37 — Sodbi Hagen (C-365/88, EU:C:1990:203, točki 19 in 20) in Shevill in drugi (EU:C:1995:61, točka 36).

38 — Sodba Effer (38/81, EU:C:1982:79, točka 8).

39 — Sodba Benincasa (C-269/95, EU:C:1997:337, točka 27).

40 — Sodba Folien Fischer in Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664, točka 50).

41 — Sodba Hi Hotel HCF (C-387/12, EU:C:2014:215, točka 20).

79. Torej so po mojem mnenju nacionalna procesna pravila, kot so tista, ki jih opisuje predložitveno sodišče – ki določajo, da mora sodišče, ki mu je bila zadeva predložena, zagotoviti le očitno utemeljenost trditev tožeče stranke, ne da bi, če je to primerno, upoštevalo elemente, ki jih predloži tožena stranka – v nasprotju s polnim učinkom Uredbe št. 44/2001.

80. Zato Sodišču predlagam, naj na četrto vprašanje odgovori, da mora sodišče, ki mu je bila zadeva predložena, za ugotovitev svoje pristojnosti na podlagi določb Uredbe št. 44/2001 v okviru nadzora *prima facie* presoditi vse elemente, ki jih ima na voljo, tudi tiste, ki jih predloži tožena stranka, če je to primerno.

V – Predlog

81. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj na vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je predložilo Handelsgericht Wien, odgovori:

1. Člen 15(1) Uredbe (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba razlagati tako, da zahteva sklenitev pogodbe med strankami v sporu. Če potrošnik certifikata, katerega podlaga je podjetniško posojilo v obliki imetniške obveznice, ne kupi pri izdajatelju zadevnega certifikata, temveč pri tretji osebi, ki ga je kupila pri izdajatelju, potrošnik in izdajatelj certifikata nista sklenila pogodbe.
2. Člen 5(1)(a) Uredbe št. 44/2001 je treba razlagati tako, da zahteva pogodbeno razmerje med strankama v sporu v smislu svobodno sprejete obveznosti, ki jo ena stranka prevzame do druge. Tako razmerje ne obstaja, če posameznik certifikata, katerega podlaga je podjetniško posojilo v obliki imetniške obveznice, ne kupi pri izdajatelju zadevnega certifikata, temveč pri tretji osebi, ki ga je kupila pri izdajatelju.
3. Člen 5(3) Uredbe št. 44/2001 je treba razlagati tako, da zajema vse zahtevke za ugotovitev odgovornosti tožene stranke, ki niso pogodbene narave v smislu člena 5(1) Uredbe št. 44/2001. Ta ugotovitev vključuje pravno odgovornost, ki izhaja iz prospekta. „Kraj, kjer je prišlo do škodnega dogodka“ v smislu člena 5(3) Uredbe št. 44/2001 je treba razlagati tako, da vključuje kraj stalnega prebivališča imetnika certifikatov, če je finančna škoda nastala zaradi objave prospekta v državi članici stalnega prebivališča imetnika.
4. Sodišče, ki mu je bila zadeva predložena, mora za ugotovitev svoje pristojnosti na podlagi določb Uredbe št. 44/2001 v okviru nadzora *prima facie* presoditi vse elemente, ki jih ima na voljo, tudi tiste, ki jih predloži tožena stranka, če je to primerno.